

Daniłow, Barbara

Olimpiada wiedzy o Płocku historycznym i współczesnym

Notatki Płockie 16/1-60, 41-44

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

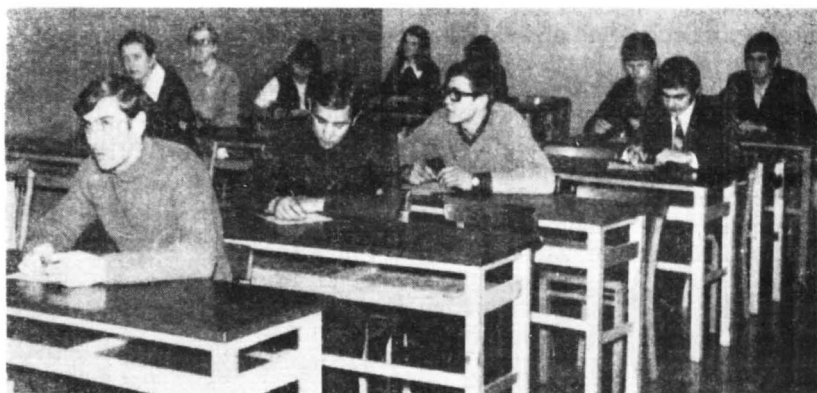
Olimpiada wiedzy o Płocku historycznym i współczesnym

Towarzystwo Naukowe Płockie — najstarsze z istniejących w kraju — obchodziło w roku 1970 jubileusz 150-lecia istnienia. Założyli je nauczyciele ówczesnej Szkoły Wojewódzkiej Płockiej (obecnej Małachowianki) z jej rektorem Kajetanem Morykonim na czele.

W statucie m. in. czytamy, że Towarzystwo kontynuując postępowe tradycje polskiej myśli naukowej, ma na celu krzewienie nauki, zbieranie materiałów i szerzenie wiedzy o regionie...

Zywa więc nauczycieli szkół płockich z To-

szowego, przy współudziale wyżej wspomianej komisji powzięto myśl zorganizowania „Olimpiady wiedzy o Płocku historycznym i współczesnym z okazji 150-lecia Towarzystwa Naukowego Płockiego”. Jej celem było spopularyzowanie wśród najszerszych rzesz młodzieży szkolnej wiedzy o Płocku, jego tysiącletnich tradycjach i historii najnowszej. Miała ona przypomnieć rolę, jaką odegrał Płock w historii Mazowsza i kraju, przybliżyć ludzi, którzy dziełem swego życia rozślawili imię rodzinnego miasta, uświadomić dzisiejszą rangę Płocka,

III etap eliminacji międzyszkolnych pionu szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych w dniu 7.1.71 r.

warzystwem Naukowym pozostała po dzień dzisiejszy. Dobitnie świadczyć może o tym fakt, że znaczną część członków TNP stanowią właśnie nauczyciele. Między innymi oni właśnie są propagatorami i kontynuatorami chlubnych idei z roku 1820. Nauczyciele wchodzi w skład jednej z komisji działających w TNP — komisji popularyzacji nauki i powiązań z młodzieżą.

Obok szeregu inicjatyw Zarządu, zmierzających do trwałego upamiętnienia roku jubileu-

jako ośrodka nowoczesnego przemysłu. Olimpiada spełniła wszystkie te cele dzięki jej masowości. Była to pierwsza w historii tysiącletniego grodu impreza tego rodzaju o tak szerokim zasięgu. Wzięła w niej udział młodzież wszystkich szkół płockich w dwóch pionach:

- I. uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych,
- II. uczniowie wszystkich klas szkół zawodowych i liceów ogólnokształcących.

III etap eliminacji międzyszkolnych pionu szkół podstawowych w dniu 7.1.71 r.

Final w pionie szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych. Odpowiada Ewa Jaszczałak; siedzą od lewej: Józef Misiak, Wojciech Stepniewski i Ewa Rudzka. W głębi członkowie jury: Marian Sołtyśniak, Jan Hilczer, Kazimierz Askanas przewodniczący, Stanisław Kostanecki, Arkadiusz Przychodzeń. Przy mikrofonie Michał Sepiol.

Zarząd powołał z członków Towarzystwa Komitet Organizacyjny w składzie: mgr Arkadiusz Przychodzeń — Inspektor Szkolny — przewodniczący; członkowie: mgr Marian Sołtyśniak — dyrektor Muzeum Mazowieckiego, mgr Jan Hilczer — kierownik Wydziału Kultury PMRN, mgr Kazimiera Kawa — dyrektor Liceum im. Marszałka Stanisława Małachowskiego, przewodnicząca komisji popularyzacji nauki i powiązań z młodzieżą, mgr Marian Chudzyński — nauczyciel, mgr Stanisław Kostanecki — dyrektor Biblioteki im. Zielińskich TNP, mgr Urszula Morawska — pracownik Biblioteki im. Zielińskich TNP, mgr Marta Kowalska — pracownik Muzeum Mazowieckiego, Barbara Daniłow — kierownik biura TNP. Opracowano regulamin olimpiady i rozesłano do szkół. Obowiązującym materiałem źródłowym dla młodzieży biorącej udział w olimpiadzie było III wydanie „X wieków Płocka”¹⁾.

¹⁾ „X wieków Płocka”: Płock 1969; TNP wyd. III zmienne i rozszerzone.

W I etapie — eliminacjach klasowych — 16 listopada 1970 r. uczestniczyło:

3.155 uczniów szkół podstawowych i 7.320 uczniów szkół zawodowych i średnich.

W II etapie — eliminacjach międzyklasowych — 29 listopada 1970 r. uczestniczyło 118 uczniów w obu pionach.

W I i II etapie pytania dla obu pionów były jednakowe, każdy uczeń odpowiadał pisemnie na 10 pytań — do etapu III kwalifikowali się uczniowie, którzy uzyskali maksymalną ilość 10 punktów.

Do III etapu — międzyszkolnego — w dniu 7 stycznia 1971 r. zakwalifikowało się 43 uczniów szkół podstawowych i 31 ze szkół zawodowych i licealnych. Pytania po raz pierwszy zostały zróżnicowane — uwzględniono tu poziom wiedzy uczniów obu pionów.

Eliminacje międzyszkolne szkół podstawowych odbyły się w dniu 7 stycznia 1971 r. w szkole podstawowej nr 2, a szkół pozostałych w Liceum im. Marszałka Stanisława Małachow-

Final w pionie szkół podstawowych. Siedzą od lewej: Marek Wierzchowski, Andrzej Szadkowski, Maria Rybicka, Krzysztof Nowak, Roman Lewandowski, Elżbieta Lewandowska. Recytuje Edward Kostek.

skiego. Do finału — w myśl założeń regulaminowych — wchodziło po 6 uczniów z każdego pionu.

Do IV etapu — finału — zakwalifikowali się: z pionu szkół podstawowych: Elżbieta Lewandowska, Krzysztof Nowak, Andrzej Szadkowski — ze szkoły nr 11; Roman Lewandowski, Marek Wierzchowski — ze szkoły nr 4; Maria Rybicka — ze szkoły nr 10. Z pionu szkół zawodowych i średnich: Romuald Kraczkowski, Ewa Rudzka, Maria Sandomierska — z Liceum im. Marszałka Stanisława Małachowskiego, Ewa Jaszczak — z Liceum im. Władysława Jagiełły, Wojciech Stepniewski z Technikum Mechanicznego; Józef Misiak — z Technikum Samochodowego.

Finał olimpiady odbył się 17 stycznia 1971 r. w szczelnie wypełnionej, liczącej 1.000 miejsc sali kina „Przedwiośnie”. Każdy z uczestników w obu pionach odpowiadał na 5 pytań: jedno pytanie — z historii miasta, drugie — ilustrowane zdjęciami — każdy rozpoznawał 3 obiekty zabytkowe, trzecie — dotyczyło rozpoznania tekstu literackiego, czwarte — Płocka współczesnego, piąte — dziejów Towarzystwa Naukowego Płockiego i Muzeum Mazowieckiego. Najwięcej kłopotów sprawiło finalistom pytanie tekstowe z literatury, mimo że zaprezentowano wiersze i teksty znanych autorów.

Zwracał uwagę wysoki poziom przygotowania uczestników — zwłaszcza w pionie szkół

podstawowych, gdzie konieczne były aż 3 dogrywki o drugie, trzecie i czwarte miejsce. Prawidłowe odpowiedzi na 5 pytań dawały w sumie 15 punktów i tylko 2 finalistki: Maria Rybicka z klasy VIII b szkoły nr 10 i Ewa Jaszczak z klasy IV d Liceum im. Władysława Jagiełły osiągnęły ten wynik.

Nad prawidłowym przebiegiem eliminacji finałowych czuwało 5-osobowe jury. W końcowym rezultacie kolejność miejsc była następująca:

S z k o ł y   p o d s t a w o w e :

1. Maria Rybicka — ucz. klasy VIII b szkoły podstawowej nr 10 im. Zygmunta Padlewskiego,
2. Andrzej Szadkowski — ucz. klasy VIII b szkoły podstawowej nr 11 im. Karola Świerczewskiego,
3. Roman Lewandowski — ucz. klasy VII b szkoły podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego,
4. Krzysztof Nowak — ucz. klasy VII b szkoły podstawowej nr 11 im. Karola Świerczewskiego,
5. Elżbieta Lewandowska — ucz. klasy VIII a szkoły podstawowej nr 11 im. Karola Świerczewskiego,
6. Marek Wierzchowski — ucz. klasy VIII a szkoły podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego.

Prezes TNP Jakub Chojnacki w otoczeniu finalistów olimpiady wiedzy o Płocku. Stoją od lewej: Marek Wierzchowski, Roman Lewandowski, Maria Rybicka, Krzysztof Nowak, Andrzej Szadkowski, Elżbieta Lewandowska, Jakub Chojnacki — prezes TNP, Wojciech Stepniewski, Ewa Jaszczak, Romuald Kraczkowski, Maria Sandomierska, Ewa Rudzka i Józef Misiak.

Szkoły zawodowe i średnie:

1. Ewa Jaszczak — ucz. klasy IV d Lic. im. Władysława Jagiełły,
2. Maria Sandomierska — ucz. klasy II b lic. im. Marszałka Stanisława Małachowskiego,
3. Wojciech Stępniewski — ucz. klasy V Technikum Mechanicznego im. Ludwika Waryńskiego,
4. Ewa Rudzka — ucz. klasy III e Lic. im. Marszałka Stanisława Małachowskiego,
5. Romuald Kraczkowski — ucz. klasy III c Lic. im. Marszałka Stanisława Małachowskiego,
6. Józef Misiak — ucz. klasy V Technikum Samochodowego.

Nagrodą dla zdobywców pierwszych miejsc w obu pionach była wycieczka zagraniczna; druga nagroda — radia tranzystorowe, trzecia — zegarki. Finaliści, którzy zajęli miejsca od czwartego do szóstego, otrzymali zestawy książkowe i teczki. Wszyscy finaliści otrzymali pamiątkowe dyplomy, wykonane ręcznie przez artystę plastyka Jerzego Mazusia.

Organizatorzy ufundowali także nagrody rzeczowe w postaci adapterów, aparatów fotograficznych, zestawów reprodukcji malarstwa — dla szkół mających uczniów w finale olimpiady. Fundatorami nagród — poza TNP — byli: Wydział Oświaty Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Wydział Kultury Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, Muzeum Mazowieckiego, Fabryka Maszyn Żniwnych, Ministerstwo Łączności oraz szereg instytucji płockich.

Ogólna wartość nagród wyniosła około 25 tys. zł. Wręczenia dyplomów i nagród dokonał Prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego — inż. mgr Jakub Chojnacki, który podziękował młodzieży i nauczycielom za trud włożony w przygotowanie tej masowej, o wielkim znaczeniu poznawczym i wychowawczym — imprezy.

W imieniu młodzieży szkół płockich uczennica Elżbieta Lewandowska wyraziła serdeczne podziękowanie organizatorom za cenną inicjatywę, która zmobilizowała młodzież do pogłębienia wiedzy o mieście, jego postępowych tradycjach, przyczyniła się do pełniejszego poznania jego dziejów i kultury.

Komunikat

Komisji Wydawniczej TNP

W drugim półroczu 1970 ukazały się w sprzedaży następujące wydawnictwa Towarzystwa Naukowego Płockiego:

Płock w Polsce Ludowej 1945-1970 — materiały z sesji naukowej zorganizowanej w 1970 roku przez Towarzystwo Naukowe Płockie.

Format A-5, stron 250 w tym 68 ilustracji. Nakład 3.000 egz., cena 20,— zł.

Jest to dotychczas na gruncie płockim jedyna książka omawiająca w sposób naukowy dorobek Płocka w okresie powojennego 25-lecia. Zarówno referaty podstawowe (jest ich sześć) jak i głosy dyskutantów oświetlają powojenne ówiećwiecze Płocka w oparciu o materiały źródłowe badania własne i dane statystyczne. Książka powinna zainteresować nie tylko działaczy społecznych ale i szerokie rzesze pracowników oświatowych, studentów politechniki płockiej oraz młodzież szkół średnich.

Igor Łopatyński — Płocka Rada Delegatów Robotniczych 1918—1919.

Format A-5, objętość 142 str., w tym 14 ilustracji. Nakład 1.000 egz., cena 10,— zł.

Książka zawiera nigdzie dotychczas nie publikowany zbiór materiałów źródłowych dotyczących działalności Płockiej Rady Delegatów Robotniczych w latach 1918 i 1919. Autor w układzie chronologiczno-problemowym omawia dzieje Rady Robotniczej Płocka udowadniając, że Płock i Mazowsze Płockie stanowiły

w okresie wzrostu fali rewolucyjnej jeden z najbardziej aktywnych regionów, a świadomość społeczno-polityczna robotników kształtowała się i wzrastała pod wpływem ideologii KPRP i lewicowych nurtów PPS.

Książka powinna znaleźć się w rękach bibliotek naukowych oraz działaczy politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturalno-oświatowych.

Tadeusz Kowalewski — Płock — przewodnik.

Format B-6, stron 132, w tym 61 ilustracji. Nakład 20.000 egz., cena 14,— zł.

Książka wypełnia lukę w dziedzinie przewodników, którą miasto odczuwało od jedenastu lat. Brak dobrego przewodnika po Płocku szczególnie mocno dawał o sobie znać w sezonie turystycznym.

Opracowany przez prezesa płockiego oddziału PTTK — Tadeusza Kowalewskiego przewodnik zawiera skondensowaną wiedzę o Płocku i jego zabytkach, a jednocześnie dostarcza pełnej informacji o tym wszystkim, co przeciętnego turystę powinno interesować.

Przewodnik winni również poznać ci mieszkańcy Płocka, którzy znaleźli się w mieście z racji swej pracy w nowych zakładach przemysłowych.

Wyżej wymienione wydawnictwa są do nabycia w TNP, tel. 26-04 oraz w księgarniach płockich.